

HALLÅ DÄR...

TORBJÖRN LODÉN, professor emeritus i Kinas språk och kultur. Du har översatt det kinesiska verket *Lunyu*, som du på svenska kallar *Konfucius samtal* (Appell Förlag) och som är den viktigaste källan till kunskap om tänkaren Konfucius (551–479 f Kr). Varför har du gjort det?

– Att tränga

in i *Konfucius samtal* är ett bra sätt att lära sig mer om kinesisk kultur. Dessutom har jag velat visa att tankar

som formulerades för mer än två tusen år sedan fortfarande kan vara intressanta för oss.

Vad har varit svårast med att göra översättningen?

– Att samtidigt vara texttrogen och få till en läsbar svensk översättning.

Vilken betydelse har Konfucius haft i Kina genom historien?

– Konfucius och konfucianismens betydelse kan knappast överskattas. Under två tusen år var konfucianismen statsideologi och kejsarna och deras mandariner motiverade sitt handlande med hänvisning till den. Genom sin begreppsapparat och sina problemformuleringar har Konfucius och konfucianismen också präglat kinesers sätt att tänka ända fram i modern tid.

Hur ser man på Konfucius i Kina idag?

– Från att ha varit kommunisternas ärkefiende försöker de kinesiska ledarna nu sig på konststycket att införliva Konfucius bland sina ideologiska lärofäder vid sidan av bland andra Marx och Mao. Många kineser söker sig idag också tillbaka till sina kulturella rötter i äldre kinesisk kultur. Konfucius har därmed på gott och ont återtagit en plats i den kinesiska kulturens centrum.

ANDERS HANSSON

Josabeth Sjöberg väjde inte för det som kunde uppfattas som oanständigt. Här drar hon på sig klänningen i sitt rum på Renstiernas gata 17.

Selfies från 1800-talets Stockholm

Josabeth Sjöberg målade sig själv och sin miljö.

Ogift och utan ärvda pengar försörjde sig borgarkvinnan Josabeth Sjöberg genom att färglägga tryckta bilder och ge musiklektioner. Men hon målade också egna motiv som skildrar livet i 1800-talets Stockholm. Framförallt är det hennes olika bostäder på Södermalm som avbildas. Och hon är i stort sett alltid med själv i bilderna.

EN STOR DEL av mamsell Sjöbergs målningar hamnade i Stockholms stadsmuseums ägo på 1930-talet. Nu finns de också publicerade i en bok, *Josabeth Sjöbergs Stockholm – en unik bildskatt från 1800-talet* (Stockholmia förlag). Hans Öjmyr, fil dr i konstvetenskap och utställningschef på Stadsmuseet, står för presentationen. Bilderna är naiva

Josabeth Sjöberg
(1812–82).

och detaljrika. Det rent konstnärliga uttrycket kan kanske diskuteras. Men som tidsdokumentation är scenerna som målas upp ovärderliga, menar Hans Öjmyr. Många bilder präglas också av humor och en överraskande öppenhet inför det som man inte gärna pratade om vid den här tiden: sjukdom, nakenhet, fattigdom. Här ser vi utedass och pottor, underkläder och nakenhet.

JOSABETH SJÖBERG levde 1812–82. Hon var sannolikt skickligare som musiker än som konstnär – det vittnar efterlämnade dokument om. Men det är bilderna som överlevt och som vi i dag kan betrakta med funderingar kring likheter och olikheter med vår egen tid. **PH MAGNUS BERGSTEN**